

Drobljanci.

Zložil Anton Medved.

1.

Kar nam napišeš, napiši tako,
da te nobeden razumel ne bo,
pa te bo marsikdo hvalil,
pa te bo malokdo žalil,
ker se bo vsakdo povedati bal,
da ni razumel tega, kar je bral.

2.

To vemo danes zagotovo,
da smo prispeli v dobo novo:
O pravi veri pridiguje člankar,
iz pesmi in povesti kuka Cankar
in slednji vaški paglavec je strankar.

3.

Ob urah težavnih le plakaj,
a stisni v samotni se kot!
Opiraj se nase, ne čakaj
od svojega brata dobrot!
Kar vzameš na posodo, lahko povračaš,
dobrota je dolg, ki ga nikdar ne plačaš.

4.

Ženico vprašaj, če se joče,
ne: kaj ji je, temveč: kaj hoče.

5.

O duševne edinščine,
ki trapi ene ženščine:
učijo se latinščine,
ne znajo pa slovenščine.

6.

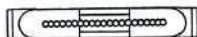
Velé, da vsak poet je malo „trčen“.
Zakaj? Ker vsak je preodkritosrčen.

7.

Lovca pravega je sram
v dalje streljati meglene.
Kaj je vreden epigram,
če nikogar ne zadene!
Kdor ga spiše sebi sam,
naj ga v svoj predal zaklene!

8.

Če hočeš, da ti „prosvetljencev“ krog
za tvoje spise zine kako hvalo,
ogibaj skrbno se besede: Bog,
in če jo rabiš, piši jo vsaj z malo!

O povej mi . . .

Zložil G. Koritnik.

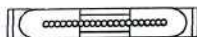
O povej mi, povej,
skrivnostni vedež, nocoj —
ali bo kakor doslej
žalosten delež moj?

Ali bo kakor doslej
z mano šel grenki čas,
ali bo v črnih skrbeh
vedno temnel mi obraz?

Ali sem upal zaman
solnčnih, veselih dni,
ali sem vetru sejal
svoje mlade moči?

Ali bo kakor doslej
moja tožila prostost —
kam drži cesta naprej,
komu postanem naj gost?

Komu postane naj gost
duh sebi samemu tuj —
vedež moj, reci: potuj,
duh si svoboden in prost!

Mrtev? Ne, brat, dragi brat junak! Dokler stoji Senj, dokler poljubljuje Adrija vznožje hrvaškega Primorja, dokler bo pela burja po tej kamniti lepoti in ljubljeni bedi, dokler bo zibalo morje ribiški čoln, bo živel Juriša Senjanin!

Lete galebi... Tiho, gladko je morje. Ziblje dragega sina, mu poje: Spavaj, branitelj Adrije, spavaj, dokler ne kliče vila raz slovanske gore, dokler ne vstane veliki dan!...

Buči morje, šumi burja. Ljuba je Senjaninu taka pesem. Na goratih valovih se vozi, kliče vile, vpra-

šuje, mar ne vstaja še dan slovanskemu rodu? ... Večno živi, Juriša Senjanin!

Čuj, Zora! Je to bučanje morja? Ne... To je Jurišev glas, to je klic vile z Velebita: Vrni se potolažena v Brinj, Zora — ni še minila senjska slava, senjsko junaštvo. Odide Nemeč — nov rod junakov bo branil Adrijske bregove... Vzgajaj sinove, Zora, vzgajaj potomce Jurišu Senjaninu... Nenasiten preži drzni tujec na Adrijo. Stoj na straži, vila z Velebita, Učke, Triglava! Vzgajaj sinove, Zora, da stoje junaki v borbi za moč in svobodo Jugoslavije — za Adrijo!...

Drobljanci.

Zložil Anton Medved.

9.

Ne more imeti poguma,
kdor nima samozavesti,
a v samozavesti razuma,
kako je lahko opresti!

10.

Zaljubljene ve golobice,
ki velo si lišpate lice,
umeten nadevate kras —
kaj čudo — poslednji je čas.
Previjate se kot jegulje
in proste lovite metulje,
nastavljate sladke jim med
nasmehov, pogledov, besed.
A le potrpite še mrvo,
da ti se metulji najprvo
prirodnih lepôt napijó,
napreden se vam ujemó.
Potem bodo dobri možički,
pohlevni ob svojem polički

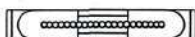
spominov prežvekali med,
prenašali ploho besed.

11.

Ah, greha je na svetu dosti!
In kdo povsem s svetá odslovi ga?
Nebroj hiti z načelom v gosti:
„meso hudiču, Bogu kósti“
in „boljše drži ga kot lovi ga!“

12.

Na pragu se ščeperi
in laja in zaganja pes,
ko jo drugam umeri,
krotak je in ponižen ves.
Doma popeva in se veri,
da je Slovenec, marsikteri,
a ko potegne tuji veter,
počasi sleče suknjo narodno
in zataji svoj rod, kot Peter
Gospoda je — celo pred babnico.

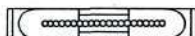

Slovo.

Zložil Anton Medved.

Mehko mi tako je v duši...
jeli radost, jeli bol?
Lahko bi se kakor dete
pol smejal in jokal pol.

Pa saj ni tako le meni,
saj je vsakemu tako,
kdor od burkaste mladosti
resno rad bi vzel slovo.

„S tvojim sinom, z Rokom. Lej ga, vrnil se je. Vesel ga bodi! Tak fant je, da ga je prijetno gledati.“

„Moj sin?“ se je začudeno ozrl Groga. Oči so mu zažarele, lice je zardelo kakor sramežljivemu dekletu.

„Da, jaz sem vaš sin,“ je rekel Rok, stopil h Grogu in mu podal desnico.

„Tisočkrat hvala Bogu, da te vidijo moje oči. Radi tebe sem se vrnil in radi tvoje matere, pa nisem našel nikogar. Zato mi je bilo tako hudo. Zdaj se pomladim ob tebi, moj sin.“

„Zdaj ga pridrživa kar pri sebi!“

„Kako to misliš?“

„Grunt mu dam in s Smrekarjevo Kristino naj se poroči! Veš, ona je njegova nevesta.“

„Ona?“ Groga se je čudil.

„Ravnokar mi je povedal.“

Tedaj je izšlo solnce in pokukalo na Rob. Zažareli so hribi in gozdovi, zasvetile so se rosne kaplje po poljih. Nad vso naravo je plula nebeška radost.

* * *

Dva meseca potem sta se poročila Rok in Kristina. In zdaj živijo vsi zadovoljno na Robu. Groga se je pomladil na duhu. Nace pa hodi na polje in v gozd in žvižga, ker nima gospodarskih skrbi. Tudi Smrekarjevima dvema je mladi Kristinin mož bolj povolji nego stari Nace. Najbolj srečna pa sta mlada dva: zvesta ljubezen ju je združila.

Drobljanci.

Zložil Anton Medved.

13.¹

Po licih se lahko postaraš,
da deklice več ne očaraš,
postaraš se lahko po duši,
da ona miru ti ne zruši,
v samoti, med družbo, kjerkoli
o stárosti tarnaj in moli,
le v pesmih ne kaži nikdar,
prijatelj-poet, da si — star!

14.

Ljubezen do deklic — obrabljen predmet,
ki v pesmi že davno ne spada,
in vendar jo dviga k idejam poet,
in boginja večno je mlada.

¹ Glej „Dom in Svet“ 1909, št. 11, 12.

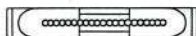
In vendar je ne zamoré vse skrbi —
in ko bi bil stokrat zarubljen,
na zemlji le redko se pesnik dobi,
ki ne bi bil nikdar zaljubljen.

15.

Mnogo graje, malo hvale
svet daje in je dajal:
krivde zapisuje v skale,
a dobrote v vodni val.

16.

„Ni treba popiti kar celega soda;
dovolj je kozarec in vino poznaš.“
Na tega navoda
pripravni rovaš
zdaj kritiki, duše oblastne, a lene,
po listih objavljajo svoje ocene.

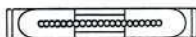

Srce in pamet.

Zložil Anton Medved.

Vse dneve ne pozabim dne,
ko sem se v té, dekle, zaljubil,
ko tvoje sem dobil srce
in svojo pamet ž njim izgubil.

Vse dneve hvalil bom Boga,
da menja dolgo ni trpela.
Kako bi ženska brez srca
in mož brez pameti živela!

„Ne morem. Jaz prebavljam,“ je dejala gospodična.

„Sram te bodi!“

„Ali se sliši? — Če Mosterih prežvekava, zakaj bi jaz ne prebavljala!“

Teta pa je odprla vrata na hodnik in zaklicala: „Pufi!“ in trije majhni, debeli psički, pufi, mufi in šnufi, so pribevskali v sobo, se smolili nekaj časa

okrog svojih gospodinj, se spenjali po obleki in po nekaterih ponesrečenih poizkusih poskakali s pomočjo nežnih rok v mehka naročja. Gospe je padla iz rok knjiga, teti omahnila roka z brisačo, vsa družba je utihnila in zadremala; samo kak pufi ali šnufi je v spanju zastokal ali se preleknil ali se popraskal zaradi kakšne nadležne skrbi za ušesom.

(Dalje.)

Drobljanci.

Zložil Anton Medved.

17.

Mendà je le res, kar ljudje govore,
da pamet je kratka, kjer dolgi lasje.
Če ženski se skrajšajo, ko zasive,
takoj se ji pamet podaljša,
da hitro si kupi nove lase
in ž njimi spet glavo ozaljša.

18.

„Zdaj knjige v stran in predme
polno skledo!“
Nekteri si domišlja mlad,
da je veliko storil že za vedo,
če je napravil doktorat.

19.

Kadar ti začno iz lire
pikre švigati satire,
kadar nehaš peti vnet
o sijajnih vzorih,
takrat, o poet,
sodi svet,
da si let matorih.

20.

Predpust je kratek. Gospice, na ples!
Hudo bo, če boste na post osamele
popravljalje bluze in tarnale vmes:
Vso noč smo lovile, a nič ujele.

21.

Samorasel in izviren
duh je tvoj in tvoj izraz
in zato lahko preširen
pišeš z veliko svoj „Jaz“.
Vzvišen, zmeraj nov, drugačen,
v mislih, čustvih samopaš,
škoda le, da večkrat lačen
za zemljana se izdaš.

22.

Otroke učiti ni majhen križ.
Preprost in nevešč je mladi drobiž.
A stokrat je teže učiti ljudi,
katere ohola zavidnost mori,
če zna kdo kaj več, kot znajo sami.

23.

Še vedno se dobi možič,
ki misli, da je velik ptič,
da vsem je vse postal,
pa ni nikomur nič.

24.

Ni le tebi, o Prešeren,
bila vzeta vera vase,
ves tvoj narod je neveren,
kadar velik duh mu vzrase:
„Velik ni, če ni primeren
za široke ljudske mase.“

Drobljanci.

Zložil Anton Medved.

25.

Izklesal soho, zložil si poem.
Od kritike pohvaljen, blagoslovljen,
zdaj rogaj se prozaičnim ljudem,
ne išči službe, živi kot bohem!
Pri nas ti ovsenjak je zagotovljen.

26.

Komur so bogovi dali
lepo lice in postavo,
ljud na njem brez misli hvali
tudi dušo, tudi glavo. —
Za lupino se ne meni,
ali trdo ali mehko,
jedro le visoko ceni,
če je zdravo, in ne plehko!

27.

Človek, kaj je kritika? Izjava
enega posamnega človeka.
V čem, zakaj in koliko je prava,
svet o tem se dalje ne prereka.
Semper haeret aliquid. Veljava
zagotovljena je vsaki neka,
naj izvira že od Trseglava
ali Pajka, boža ali seka.

28.

Govori vedno, kakor misliš,
najmanjše varuj se laži!

Samó — potem poslušaj nauk:
ne hodi dosti med ljudi!
Sicer boš kmalu čul začuden,
da si surov in neuljuden.

29.

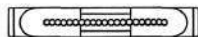
Če pišeš ženski, ljubček moj,
in hočeš, da se pismo varno spravi,
na koncu prošnjo ji samó dostavi,
da pismo naj raztrga koj!

30.

Kaj se ne sliši nikdar?
Da bi lakomni krčmar
naravno vino točil;
da bi grob bogatinov
s solzami dedič močil;
da iz nesrečne ljubezni
berač bi v vodo skočil.

31.

„Povešt resnična“ mikaven naslov!
A kaj je komu mari sama snov!
Brez suhih dejstev, ki kronist jih hoče,
resničnost pogodi pero umetno.
Kar res je, vselej je mogoče,
a kar mogoče, vselej ni verjetno.

Moje čuvstvo.

Zložil Anton Medved.

Marsikomu bi za marsikaj
z jasno pesmijo srce ogrel,
mogel bi in hotel, ko bi — smel.
Moje čuvstvo je kot silen val,
ki vzkipi in svetlo se zapeni,
ki bi splaval rad v neskončno dalj,
a se razprši ob skalni steni...

Drobljanci.

Zložil Anton Medved.

32.

Kakšno bodi gledališče,
pravo misel kdo ugane?
Svoje vsak ima stališče:
Eden v njem zabave išče,
drugi resne dušne hrane;
kaj igrajo, eden pazi,
drugi pazi bolj, kako,
tretji za kulise lazi,
da izve natihem — kdo.

33.

Kajne, gospice, saj je to naravno,
da le slovenski govorite javno?
Kajne, pa le hudo je: nemški znati
in tega ne pred svetom pokazati?

34.

Veleum se ne ravna po krojih,
ne boji se kritičnih jezikov.
Toliko je slogov samosvojih,
kolikor je pravih umetnikov.

35.

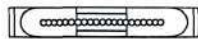
Dami narodni nekteri
v spominjak zapiši
in naglas potem preberi,
da te sliši
vse po hiši:
Mal položi dar
domu na oltar,
ne pa takega klobuka
na olišpano glavo,
da se skoraj zlomi kljuka,
če obesiš ga na njo.

36.

O pravem času pri ljudeh
soljen dovtip povej!
Če hočeš, da bo vzbujal smeh,
nikar se sam ne smej!

37.

Sodbe glas o veri:
Enim je udane volje akt,
drugim je razuma rezultat,
tretjim je s tradicijami pakt,
duši nekateri
vsega trojega konglomerat.

Smrti lek.

Zložil Anton Medved.

Od zibelke do groba
kako je kratka pot,
kako je dolga doba
skrbi, solza in zmot!

Doctores medicinae
uče se dan za dnem,
kako bi bolečine
olajšali ljudem.

A najti ni zdravnika
in ga ne bo navek,
da zoper smrt bolnika
izumel bi kak lek.

Med vsemi tolažili
najslajše nam stori
zavest, da smrtni sili
nihčè ne ubeži.

